

Internacjonalizacja uczelni wyższych w Polsce

01	NIEMCY 458,210
02	FRANCJA 412,000
03	HISZPANIA 224,080
04	HOLANDIA 123,000
05	WŁOCHY 109,681
06	POLSKA 107 130

Zgodna z polityką rządu i dyrektywą UE 2016/801

Wspiera mobilność studentów i doktorantów

Przyczynia się do wzrostu kapitału ludzkiego

Internacjonalizacja w polskim szkolnictwie wyższym

Internacjonalizacja jest kluczowym elementem polityki państwa, sprzyjającym zrozumieniu różnych kultur, służącym celom polityki zagranicznej i bezpieczeństwa narodowego oraz stymulującym rozwój gospodarczy. W ostatnich latach polskie uczelnie poczyniły znaczące postępy w tym zakresie, kształcąc ponad 100 000 cudzoziemców. Jednak w porównaniu z innymi krajami UE, takim jak Niemcy (460 000) czy Francja (412 000), Polska wciąż ma przestrzeń do rozwoju

Strategia internacjonalizacji w szkolnictwie wyższym w UK

Wzrost studentów zagranicznych do **600 000** rocznie

Wzrost przychodów do **35 bilionów £** rocznie

Zmiany w ustawie o cudzoziemcach

Niepubliczne uczelnie akademickie

Obowiązek zatwierdzenia dla przyjmowania cudzoziemców

Dyskryminacja

Nieuzasadnione uprzywilejowanie uczelni publicznych

Naruszenie Konstytucji RP

Możliwe naruszenie zasady równości

Niemcy	Francja	Hiszpania	Holandia	Polska
458 210 studentów zagranicznych	412 000 studentów zagranicznych	224 080 studentów zagranicznych	128 004 studentów zagranicznych	107 130 studentów zagranicznych
Chiny: 57,277 Indie: 41,239 Syria: 25,196 Austria: 25,196 Rosja: 20,616 Turcja: 16,031 Włochy: 16,031 Francja: 11,453 Iran: 10 500 Pakistan: 10 200	Maroko: 72,100 Algieria: 51,500 Tunezja: 30,900 Chiny: 24,720 Włochy: 24,720 Senegal: 16,480 Mali: 12,360 Kamerun: 12,360	Włochy: 39,412 Kolumbia: 28,010 Maroko: 16,806 Peru: 16,806 Francja: 13,443 Niemcy: 11,204 Chile: 6,722 Argentyna: 6,722	Niemcy: 21,362 Włochy: 8,227 Rumunia: 7,420 Chiny: 6,207 Hiszpania: 6,191 Polska: 5,582 Bułgaria: 5,389 Belgia: 4,891 Francja: 4,863 Grecja: 4,514	Uk raina: 46 210 Biało ruś: 12 678 Turcja: 4 755 Zimbabwe: 4 157 Azerbejdżan: 3 272 Indie: 2 982 Chiny: 1 966 Nigeria: 1 689 Kirgistan: 673

ponad 50%

Korzyści i wyzwania internacjonalizacji

Korzyści

Obecność zagranicznych studentów jest korzystna dla polskiego rynku pracy, umożliwiając lepszą kontrolę nad emigracją zarobkową i dostarczając wysoko wykwalifikowanych pracowników. Sprzyja to asymilacji kulturowej i wspiera integrację z polską kulturą.

Wyzwania

Planowane zmiany w prawie mogą mieć niekorzystny wpływ na internacjonalizację uczelni. Proponowane rozwiązania budzą zastrzeżenia co do ich zgodności z Konstytucją RP, szczególnie w zakresie równego traktowania uczelni publicznych i niepublicznych.

Nowe wymogi dla kandydatów- cudzoziemców

Art. 144
Niekonstytucyjne propozycje zmian

1

Wydany przez szkołę lub instytucję edukacyjną

2

Informacja NAWA

Pisemne potwierdzenie uprawnienia do studiów

3

Obawy uczelni

Zniechęcenie cudzoziemców do aplikowania

Ograniczenie liczby cudzoziemców na uczelniach

Art. 144

Niekonstytucyjne propozycje zmian

Limit 50%

Maksymalna liczba cudzoziemców na uczelni

Zaprzestanie przyjęć

Przy przekroczeniu limitu

Kontrowersje

Możliwe naruszenie zasady równości

Opinia prawna

Zakaz dyskryminacji zawarty został w art. 32 Konstytucji RP. W ust. 1 tego artykułu wskazuje się, iż wszyscy są wobec prawa równi oraz, iż wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Pojęcia te odnoszą się nie tylko do osób fizycznych ale praktycznie do wszystkich podmiotów mających podmiotowość prawną. Art. 32 ust. 2 Konstytucji, wskazujący, iż nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny, zawiera w istocie zakaz dyskryminacji, doprecyzowujący ww. zasadę równości. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, iż jest to tzw. „kwalifikowana postać zasady równości z art. 32 ust. 1 Konstytucji” (orzeczenie TK w spr. K 63/07; orzeczenie TK w spr. SK 22/01). Podnosi się, że przepis ten „wyraża uniwersalny charakter zasady równości, nakazując jej przestrzeganie we wszystkich sferach życia – zarówno w życiu politycznym, społecznym jak i gospodarczym” (orzeczenie TK w spr. SK 22/01). Żadne kryterium nie może stanowić podstawy dla różnicowań niesprawiedliwych i dyskryminujących określone podmioty.

Zakaz dyskryminacji wynikający z art. 32 ust. 2 Konstytucji to zakaz nieuzasadnionego, różnego kształtowania sytuacji podobnych podmiotów prawa, w procesie stanowienia oraz stosowania prawa. Dyskryminacja oznacza zatem nienadające się do zaakceptowania tworzenie różnych norm prawnych dla podmiotów prawa, które powinny być zaliczone do tej samej klasy (kategorii), albo nierówne traktowanie podobnych podmiotów prawa w indywidualnych przypadkach, gdy zróżnicowanie nie znajduje podstaw w normach prawnych” (orzeczenie TK w spr. K 63/07).

Zakaz wprowadzania zróżnicowań o nieuzasadnionym (arbitralnym) charakterze obejmuje zarówno zakaz wprowadzania unormowań, pogarszających sytuację określonej grupy podmiotów (dyskryminacja sensu stricto), jak i unormowań polepszających sytuację określonej grupy podmiotów (uprzywilejowanie) kosztem innych grup (orzeczenie TK w spr. U 7/87). Wyklucza on różnicowanie sytuacji prawnej adresatów norm wyłącznie ze względu na indywidualne (osobowe) ich cechy (orzeczenie TK w spr. P 14/10). Zakaz dotyczy wszystkich dziedzin życia, w których władze publiczne mogą wpływać na status prawny jednostki.

Adresatem obowiązku zakazu dyskryminacji są władze publiczne.

W świetle art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP każde odstępstwo od zasady równego traktowania powinno znajdować swoje uzasadnienie w odpowiedniej argumentacji natury konstytucyjnej. TK zauważa, że wszelkie odstępstwa od nakazu równego traktowania podmiotów podobnych – aby nie stanowić dyskryminacji – muszą zawsze znajdować podstawę w odpowiednio przekonujących argumentach, które muszą odwoływać się do aksjologii konstytucyjnej (orzeczenie TK w spr. K 10/96). Formuluje się następujące kryteria, których łączne wystąpienie umożliwia dopuszczalne zróżnicowanie sytuacji prawnej podmiotów w świetle art. 32 ust. 2 Konstytucji RP:

- 1) **relewantność charakteru zróżnicowania** – zróżnicowania muszą pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma oraz służyć realizacji tego celu i treści. Wprowadzane zróżnicowania "muszą mieć charakter racjonalnie uzasadniony" i "nie wolno ich dokonywać według dowolnie ustalonego kryterium";
- 2) **proporcjonalność argumentów** – "waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych";
- 3) **istnienie konstytucyjnych argumentów za zróżnicowaniem** – argumentacja za zróżnicowaniem musi pozostawać w jakimś związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne potraktowanie podmiotów podobnych.

Kwestionowane przepisy należy zatem konfrontować z powyższymi kryteriami, wykazując ich naruszenie.

Pozdrawiam

Stanisław Radowicki, MBA

Managing associate

Prof. Marek Wierzbowski i Partnerzy – Adwokaci i Radcowie Prawni

Wnioski i obawy

Niekonstytucyjność

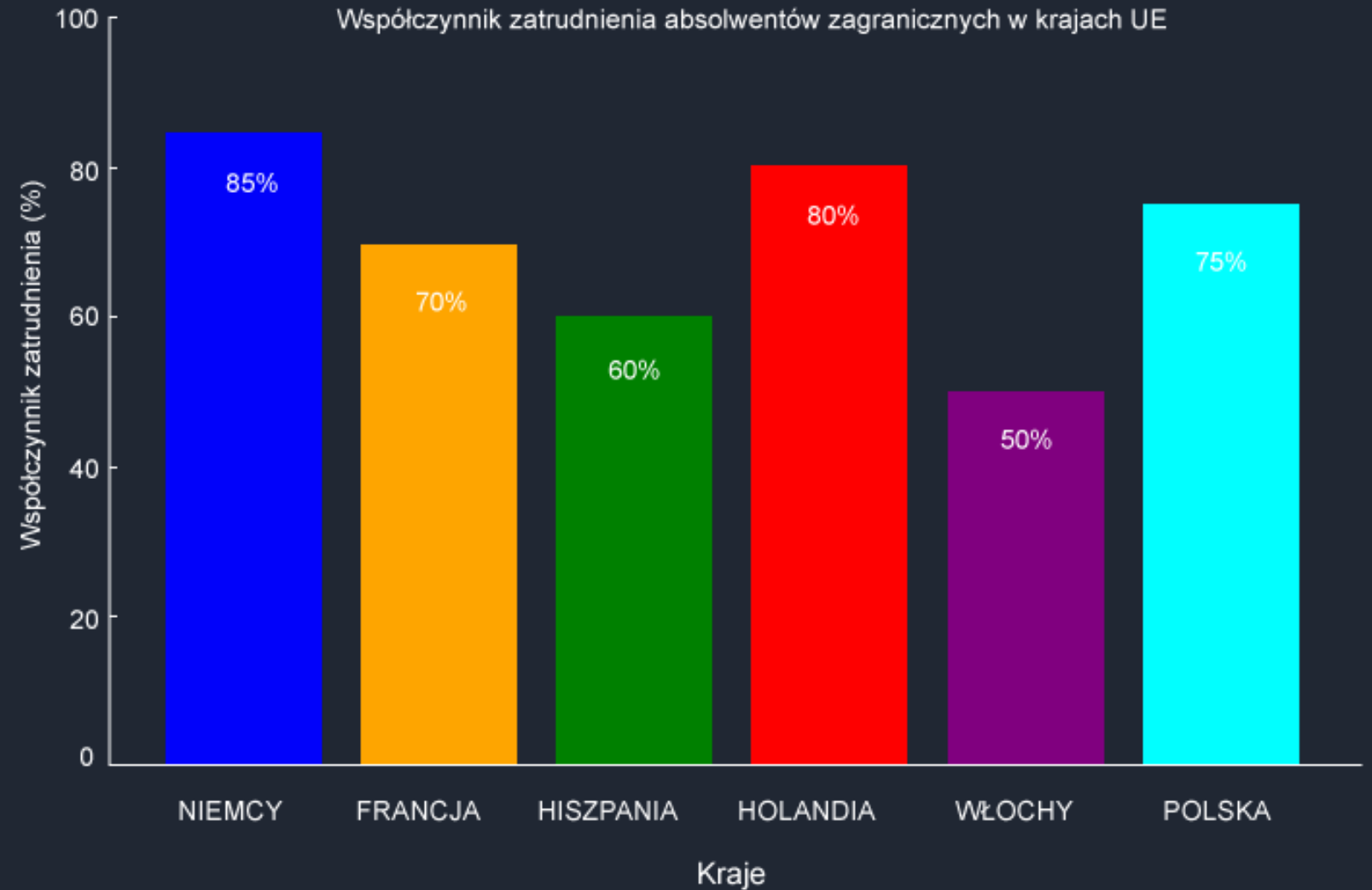
Możliwe naruszenie zasady
równości i zakazu dyskryminacji

Utrudnienia dla cudzoziemców

Skomplikowana procedura
aplikacyjna

Spadek liczby studentów

Ryzyko odpływu cudzoziemców
do innych krajów

Rekomendacje zmian

Równe traktowanie uczelni

Usunięcie przepisu wymagającego dodatkowego zatwierdzenia dla niepublicznych uczelni akademickich przy przyjmowaniu cudzoziemców.

Brak ograniczeń ilościowych

Usunięcie przepisu wymagającego dodatkowego zatwierdzenia dla niepublicznych uczelni akademickich przy przyjmowaniu cudzoziemców.

Elastyczne podejście do znajomości języka

Umożliwienie przyjęcia na studia z poziomem B1, z wymogiem osiągnięcia B2 do końca pierwszego roku.